

Chcete dřevo do koupelny-tak pozorně čtete?

V posledních letech se na lesklých stránkách nablýskaných časopisů o bydlení stále častěji setkáváme s fotografiemi koupelen, jejichž podlahy nebo stěny jsou zkrášleny dřevem. Můžeme najít také obrázky dřevěných umyvadel, sprchových roštů nebo koupelnového nábytku z rostlého dřeva. Není málo lidí, kteří vědí, že dřevo působením vlhkosti pracuje - bobtná a sesychá. A tak si kladou otázku - patří dřevo do koupelny? A přestože jednoznačnou odpověď nedostanete, můžete si v tomto článku přečíst, jak se vyvarovat alespoň nejhorších chyb či zklamání.

Protože nelze v jednom článku obsáhnout celou problematiku extrémně namáhaného dřeva, podívejme se na jednotlivé nejčastější marketingové argumenty a zamysleme nad tím, do jaké míry jsou opravdu spolehlivé a kdy už se spíše jedná o obchod s emocemi. Posláním tohoto článku není zpochybnit ověřené vlastnosti a chování dřeva ve vlhčím prostředí. Spíše si klade za cíl upozornit na hranice možností, které existují, ať je připustíme, nebo před nimi zavřeme oči.

Dokonalá povrchová úprava

Ohlédneme-li se jen pár let zpět, uvidíme, jakým doslova revolučním vývojem prošly nátěrové hmoty. Nejprve se ocitly pod těžkou ekologickou palbou, na kterou výrobci zareagovali výrazným vylepšením laků, považovaných za ekologicky méně škodlivé, především akrylátových. Ty dnes dosahují parametrů, které byly ještě donedávna doménou laků například polyuretanových. Jenže ani zde se vývoj nezastavil, druhá vlna se po nástupu laminátových podlahovin nesla ve znamení odolnosti snad vůči všemu. Proto se můžete setkat i s tvrzením, že ten či onen lak dokáže zabránit pronikání vody nebo vlhkosti ke dřevu. Je pravda, že dokonale provedený film laku má vysoký difúzní odpor, klade tedy prostupu vlhkosti velký odpor, zastavit jej zcela však nedokáže. Je pravděpodobné, že vliv vlhkého prostředí koupelny může být do značné míry eliminován povrchovou úpravou, ale protože nic na světě není dokonalé, musíme se připravit na to, že třeba po několika letech již nebude podlaha tak pěkná jako dříve a že se mohou vyskytovat trhliny v laku, případně jiné defekty.

Dokonalá impregnace

Zřídka, ale přece se můžete setkat s argumenty, že dřevo je dostatečně chemicky ošetřeno a že tedy nebezpečí dřevokazných hub nebo plísní je zcela zanedbatelné. Zde nebudeme vyslovovat žádné kategorické soudy. Podle mého osobního názoru je potřeba chemické ochrany v bytě (byť v koupelně) sporná. Jestliže jsme vsadili na kartu „dokonalá povrchová úprava“, nemůže se žádná houba ani plíseň ke dřevu teoreticky dostat. Proto se jako efektivnější jeví spíše rychle reagovat na případný nežádoucí jev, než preventivně a ve velkém vnášet do bytu látky, které jinak nemáme moc rádi.

Ještě jednodušší je, pokud se bez povrchové úpravy obejdeme zcela (ovšem za cenu značných kompromisů ve vzhledu). S čistým svědomím mohu tuto cestu doporučit snad jen fandům všeho rustikálního. Možná si někteří z čtenářů vzpomenou na dřevěné rošty, jimiž byly vybaveny společné sprchy ve školách, případně dalších objektech, v prádelnách a mandlovnách. Byly ošklivé – o tom není pochyb, neboť neupravené dřevo ve styku s vodou zešedne až zčerná, rozpraská a kovové spojovací prostředky zkorodují. Ovšem přesto měly tyto rošty obdivuhodnou životnost – tedy pokud byly často používány. Je to tím, že dřevo o vysoké vlhkosti je přirozeně chráněno proti nejběžnějším dřevokazným houbám. Tzv. mokrá ochrana – tedy postřik nebo máčení dřeva – se běžně používá jako ochrana kulatiny na skladech. A severské národy používají obrovské zásoby dříví ve vodě jako jakési plovoucí banky...

Problémem ovšem je zajistit, aby vlhkost dřeva příliš nekolísala. A to je v běžných koupelnách problém. Málokdo má v bytě takovou koupelnu, že mu v ní po celý den stojí voda.

Dřevěné podlahoviny lze v koupelnách používat, ovšem:

* vybírejte z dřevin s malým koeficientem bobtnání. Většina nabízených podlahovin do vlhkého prostředí pochází z dovozu, často z jihovýchodní Asie. Mnoho exotických dřevin má menší koeficient bobtnání než tuzemské dřeviny.

* volte co nejlepší povrchovou úpravu, třeba i s rozpouštědlovými laky

* chemická ochrana nemusí být nezbytná

Myslete na bezpečí

Koeficient tření pro podlahy v interiéru musí být do 0,3, pro veřejně přístupné plochy dokonce 0,6. To jsou ovšem koeficienty tření za sucha, na mokré podlaze bude obtížné takového odporu dosáhnout. Problémem ovšem je, že dřevěné podlahoviny se za mokra nehodnotí, a tak bude pro dodavatele velmi obtížné deklarovat hodnotu skluznosti.

Naše dřevo nebobtná

Nejosvědčenejší způsob, jak vám vysvětlit, že vaše obavy jsou zbytečné: „...máte pravdu v tom, že běžné dřeviny mají na podlaze v koupelně problém. Ale my vám nenabízíme běžné dřeviny. Tato exotická dřevina (teak, wenge, mutenye, bambus....) má zcela

mimořádné vlastnosti a téměř nepracuje..." Navíc, pokud nahlédnete do literatury, opravdu zjistíte, že mnoho tropických dřevin má vynikající stabilitu ve změnách relativní vlhkosti. Drobný zádrhel, který ovšem neovlivníte, spočívá v tom, že v ploše podlahy může ono téměř znamenat několik milimetrů širokou spáru po návratu z dovolené. Může, ale nemusí... Takže teď už jen zbývá porovnat tato tvrzení s cenovkami v podlahovém studiu. (Mezinárodní obchod se dřevem spočívá na tom, že se v bodě A nakoupí levné dřevo, to se doveze daleko (do bodu B), kde už mu lidé přisuzují málem nadpřirozené schopnosti, tam se se ziskem prodá a zároveň se v bodě B nakoupí levné dřevo, které se pak prodá v bodě A.)

Speciálně upravené dřevo

Technologický pokrok proniká i do zpracování dřeva. Na rozdíl od Angličanů, kteří přísahají na přirozeně sušené dřevo a staré technologie, u nás lidé více věří moderním postupům. A tak není příliš obtížné vysvětlit, že lze vlastnosti dřeva modifikovat. A navíc je to pravda. Platí to i o tepelně upraveném dřevu, které má výrazně změněné vlastnosti, jako je bobtnání nebo odolnost proti škůdcům. Ovšem zase je zde otázka míry a ta se bude v nejlepším případě blížit tomu, co sami pod vlivem propagace budete očekávat. Závěrem, ale ne na konec...

...si řekněme, že moderní povrchová úprava výrazně zlepšuje odolnost podlahy vůči vlhkosti, impregnace je potřebná pouze v odůvodněných případech a volbou té „správné dřeviny“ nebo technologické úpravy jistě neprohloupíte. Jen je potřebné používat při očekáváních určitý koeficient nedůvěry.

Přestože by se mohlo z předcházejících odstavců zdát, že teď se autor s myšlenkou dřeva na podlahu v koupelně vypořádá jednou provždy, nebude tomu tak. Dřevo je jeden z nejkrásnějších materiálů a moderní technologie umí jeho krásu ještě zdůraznit. Proč se tedy nepokusit přinést jej i do méně obvyklých míst v bytě?

Pokud se tedy rozhodnete pro dřevěnou podlahu v koupelně, promyslete si (kromě výše uvedených faktorů) i další:

Skluznost

Dřevo s lakovaným povrchem, zejména ve variantách se silnou vrstvou lesklých laků, může po namočení klouzat. Ověřte si, jak je na tuto nepříjemnost vyzbrojen váš dodavatel. Podle našich informací zatím nebylo mnoho laků na dřevo zkoušeno na koeficient tření (skluznost) za mokra!

Celkové provedení

Hovoříme-li o podlaze, většina z nás si představí jednolitou krásnou plochu. Ale podlaha je také několik metrů spár po obvodu (tedy i kolem vany), které je potřeba těsnit, prostupy trubek a jiných instalací, místa pod přechodovými lištami a prahy a také kolem zárubní. To jsou také nejkritičtější místa, na nichž hrozí vaši podlaze největší nebezpečí. Pokud je možnost, že by se vlhkost dostala i pod dřevěnou podlahovinu, je potřeba vyhlásit nejvyšší stupeň obezřetnosti: plíseň se může rozšířit i bez toho, aby napadla přímo dřevo! Nezapomínejte na údržbu

Pro krásu podlahy v koupelně bude potřebné vynaložit asi větší úsilí a také se vzdát určitého pohodlí, které máme při používání keramických podlahovin. Asi málokdo, komu na podlaze záleží, odejde z koupelny, na jejíž dřevěné podlaze je větší louže. Potřebné může být používání většího množství různých „oživovačů“ a „obnovovačů“ laků, protože přece jen lak ve vlhkém prostředí víc trpí.

Podlahové topení

se stává v moderních koupelnách standardem. Moderní elektrické systémy umožňují vytápět dokonce i koupelny, které nejsou nové, ale prošly pouze rekonstrukcí. Pod dřevěné podlahoviny však podlahové topení nelze doporučit – zejména ne do koupelen.

A teď už opravdu konec

Proč si myslím, že dřevo může v koupelně na podlaze splnit svůj úkol? Protože se nezměnilo dřevo, ale koupelny. Koupelna dnes už není pouhou temnou místností sloužící pro všechny „mokrý procesy“ v bytě, ale místo, které slouží regeneraci těla a někdy i ducha. Lidé se koupelnám věnují jak po stránce funkční, tak i estetické. Zmizely odtokové kanály uprostřed koupelen a voda z pračky se už také na zem nevytlívá. A proto se mi zdá, že nás doba naučila: chceme-li něco opravdu pěkného nebo exkluzivního, musíme se k tomu také pěkně chovat. A tak když už lidé neočekávají od drahého a elegantního mobilu také odolnost proti přejetí nákladákem, dá se doufat, že nebudou chtít mít v koupelně opravdu „plovoucí“ podlahu.